

Sygn. akt V KO 52/22

POSTANOWIENIE

Dnia 10 lutego 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Kala

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 10 lutego 2023 r.

na posiedzeniu w trybie art. 545 § 3 k.p.k.

w sprawie **E. C.**

skazanego za czyn z art. 197 § 4 k.k. i in.

kwestii przyjęcia wniosku skazanego o wznowienie postępowania zakończonego

prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Gdańsku

z dnia 2 marca 2011 r., sygn. akt II AKa 338/10

zmieniającym wyrok Sądu Okręgowego w Gdańsku

z dnia 6 lipca 2010 r., sygn. akt IV K 26/09

na podstawie art. 545 § 3 k.p.k.

postanowił

**odmówić przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania wobec
jego oczywistej bezzasadności.**

UZASADNIENIE

Pismem zatytułowanym „wniosek”, opatrzonym datą 31.03.2022 r., E. C. zwrócił się m.in. o wznowienie postępowania karnego toczącego się pod sygnaturą IV K 26/09. W piśmie tym podniósł argumenty oparte na tezie, że jego sprawa karna została sprokurowana, gdyż sędziom i prokuratorom zależało na tym, by pozbawić go „ojcowizny ziemi”. Wskazał nadto, że orzeczenie w jego sprawie zostało oparte na fałszywych zeznaniach świadków.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Z treści wniosku o wznowienie postępowania wynika jego oczywista bezzasadność, uzasadniająca odmowę przyjęcia tego wniosku bez podejmowania czynności zmierzających do usunięcia jego braków formalnych (art. 545 § 3 k.p.k.).

Na wstępie przypomnieć należy, że instytucja wznowienia postępowania należy do kręgu nadzwyczajnych środków zaskarżenia, których procesowe uruchomienie może nastąpić wyłącznie na podstawie przesłanek ściśle określonych w ustawie. Katalog okoliczności otwierających drogę do wystąpienia z inicjatywą wzruszenia prawomocnego rozstrzygnięcia w drodze wznowienia postępowania, zawierają przepisy art. 540 k.p.k., art. 540a k.p.k., art. 540b k.p.k. i art. 542 § 3 k.p.k.

Podkreślenia nadto wymaga, że prawodawca nałożył na sąd wznowieniowy obowiązek kontrolowania wniosku z perspektywy tego, czy odwołuje się do wskazanych wyżej podstaw wznowieniowych, już na pierwszym etapie zainicjowanego nim postępowania. Przepis art. 545 § 3 k.p.k. stanowi bowiem, że sąd orzekając jednoosobowo, odmawia przyjęcia wniosku nie pochodzącego od osoby wymienionej w § 2 art. 545 k.p.k. (czyli prokuratora, adwokata, radcy prawnego albo radcy Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej), bez wzywania do usunięcia jego braków formalnych, jeżeli z treści wniosku, w szczególności odwołującego się do okoliczności, które były już rozpoznawane w postępowaniu o wznowienie postępowania, wynika jego oczywista bezzasadność. Na postanowienie o odmowie przyjęcia wniosku przysługuje zażalenie do tego samego sądu orzekającego w składzie trzech sędziów.

Pod pojęciem „oczywistej bezzasadności wniosku” należy rozumieć (poza sytuacją wymienioną wprost w powołanym wyżej przepisie, a związaną ze swoistym stanem „*rei iudicatae*”) takie przypadki, w których w rzeczonym wniosku, jako przyczynę wznowienia postępowania wskazano okoliczność niemieszczącą się w ustawowych podstawach wznowienia postępowania, albo też w ogóle nie podano żadnych podstaw wznowienia. Oczywiście bezzasadny jest również wniosek, w którym co prawda formalnie odwołano się do wskazanej w kodeksie postępowania karnego podstawy wznowieniowej, ale nie wyeksponowano konkretnych okoliczności przemawiających za wznowieniem postępowania albo przywołano

okoliczności, które w powołanej podstawie wznowieniowej ewidentnie się nie mieszczą.

Analiza złożonego przez skazanego wniosku o wznowienie postępowania wskazuje, że żadna ze wskazanych w nim okoliczności nie mieści się w katalogu kodeksowych podstaw wznowieniowych. Dotyczy to również zawartych w piśmie twierdzeń bazujących na tezie, że postawiono go w stan oskarżenia (a następnie skazano) po to, by przejąć jego ziemię, a w toczącym się przeciwko niemu postępowaniu świadkowie składali fałszywe zeznania. Te informacje są zdecydowanie niewystarczające do przyjęcia, że w procesie zakończonym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 2 marca 2011 r., sygn. akt II AKa 338/10, dopuszczono się przestępstwa, a istnieje uzasadniona podstawa do przyjęcia, że mogło to mieć wpływ na treść orzeczenia (art. 540 § 1 pkt 1 k.p.k.). Do wykazania zaktualizowania się tej podstawy wznowieniowej konieczne jest, by czyn, o którym mowa w art. 540 § 1 pkt 1 k.p.k., był ustalony prawomocnym wyrokiem skazującym, chyba że orzeczenie takie nie może zapaść z powodu przyczyn wymienionych w art. 17 § 1 pkt 3-11 k.p.k. lub w art. 22 k.p.k. W tym przypadku wniosek o wznowienie postępowania powinien wskazywać wyrok skazujący lub orzeczenie zapadłe w postępowaniu karnym, stwierdzające niemożność wydania wyroku skazującego (art. 541 § 1 i 2 k.p.k.). Z wywodów zawartych w analizowanym wniosku nie wynika nawet, by tego rodzaju rozstrzygnięcia zapadły.

Mając na uwadze, wyeksponowaną wyżej okoliczność zaistnienia swoistego stanu „*rei iudicatae*” należy z kolei przypomnieć, że na podobne okoliczności skazany powoływał się we wniosku o wznowienie postępowania z dnia 28 kwietnia 2021 r., który również „spotkał się” z odmową przyjęcia w trybie art. 545 § 3 k.p.k. (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30 czerwca 2021 r., sygn. akt III KO 43/21).

W tej sytuacji należało stwierdzić, że osobisty wniosek skazanego o wznowienie postępowania jest bezzasadny w stopniu oczywistym, co uzasadnia odmowę jego przyjęcia - bez podjęcia czynności zmierzających do usunięcia jego braków formalnych - w trybie art. 545 § 3 k.p.k.

Kierując się powyższą argumentacją, orzeczono jak w części dyspozytywnej postanowienia.

